

KẾ HOẠCH

Triển khai các giải pháp phòng, chống hạn hán, thiếu nước phục vụ sản xuất nông nghiệp và dân sinh mùa khô năm 2022 - 2023

Thực hiện Công văn số 549/SNN-TL ngày 16/3/2023 của Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh Lạng Sơn về việc tăng cường các biện pháp phòng, chống hạn hán, thiếu nước, bảo đảm nguồn nước phục vụ sản xuất vụ Đông Xuân 2022 - 2023. Ủy ban nhân dân huyện xây dựng Kế hoạch triển khai thực hiện như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

Xác định các vùng có thể xảy ra hạn hán, thiếu nước, đề xuất phương án tổng thể ứng phó kịp thời, bảo đảm nguồn nước phục vụ sản xuất, dân sinh, góp phần ổn định chính trị, xã hội trên địa bàn.

Xây dựng kế hoạch làm cơ sở chỉ đạo tổ chức sản xuất, điều chỉnh mùa vụ, cơ cấu cây trồng, phù hợp với khả năng cung cấp nước đảm bảo phục vụ vụ Đông Xuân 2022 - 2023 và cả năm 2023.

Nâng cao ý thức trách nhiệm của tổ chức cá nhân trong quản lý, sử dụng tiết kiệm tài nguyên nước; chủ động điều tiết, dự trữ nguồn nước phục vụ sản xuất nông nghiệp, nuôi trồng thủy sản, cấp nước phục vụ sinh hoạt cho người, gia súc và sản xuất công nghiệp hợp lý, hiệu quả.

Huy động, lồng ghép sử dụng hiệu quả các nguồn lực để phục vụ công tác ứng phó với hạn hán, thiếu nước và tác động của biến đổi khí hậu đảm bảo kịp thời, tiết kiệm, hiệu quả.

2. Yêu cầu

Sử dụng tài nguyên nước một cách hợp lý, tiết kiệm nước. Triển khai thực hiện công tác ứng phó với hạn hán theo nguyên tắc: Ưu tiên cho nước sinh hoạt, nước phục vụ cho chăn nuôi, nước tưới cho cây trồng lâu năm có giá trị kinh tế cao; khuyến cáo Nhân dân không sản xuất lúa ở những nơi có nguy cơ thiếu nước và chuyển sang sản xuất các loại cây trồng phù hợp, tiết kiệm nước; sử dụng kinh phí thực hiện công tác ứng phó hạn hán phải đảm bảo kịp thời, tiết kiệm, hiệu quả, đúng quy trình, quy định.

Các cơ quan, ban, ngành, đơn vị phải quán triệt và thực hiện nghiêm túc phương châm “Bốn tại chỗ” (chỉ huy tại chỗ; lực lượng tại chỗ; phương tiện tại chỗ; hậu cần tại chỗ) và “Ba sẵn sàng” (chủ động phòng tránh; ứng phó kịp thời;

khắc phục khẩn trương, hiệu quả, trong đó lấy phòng là chính) trong ứng phó, khắc phục hạn hán, thiếu nước trên địa bàn.

II. NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP CHỦ YẾU

1. Nhận định tình hình khô hạn trong mùa khô năm 2022 - 2023

Trên địa bàn huyện có 73 công trình thủy lợi (trong đó: 63 công trình sử dụng hiệu quả, 10 công trình xuống cấp, hỏng, sử dụng kém hiệu quả) các loại được phân cấp quản lý. Trong đó hồ chứa có 23 hồ, đập dâng 46 đập; trạm bơm 04 trạm. Tổng chiều dài mương 241km, đã kiên cố được 163,8km, mương đất còn 77,2 km. Ngoài ra còn khoảng 200 công trình phai tạm, đập dâng lớn nhỏ do nhân dân tự xây dựng và quản lý sử dụng. Tổng diện tích tưới chủ động của huyện khoảng 2.600ha, đạt khoảng 60% tổng diện tích đất trồng lúa của huyện, trong đó 1.851ha được tưới từ các công trình thủy lợi đã được xây dựng kiên cố do cấp huyện và cấp tỉnh quản lý, còn hơn 750ha được tưới từ các công trình phai tạm, ao do nhân dân tự xây dựng.

Tính đến hết tháng 3/2023, các hồ chứa thủy lợi trên địa bàn huyện tích nước đạt khoảng 60% tổng dung tích thiết kế. Với tình hình nguồn nước nêu trên, hiện chưa đảm bảo cung cấp đủ nước tưới cho toàn bộ diện tích vụ Đông Xuân năm 2022-2023.

2. Các khu vực có khả năng xảy ra hạn hán

Theo số liệu tổng hợp báo cáo của các xã, thị trấn, dự kiến tổng diện tích có khả năng bị hạn toàn huyện là 144 ha, cụ thể là:

- Hồ Bản Chành, xã Lợi Bác: Diện tích có khả năng bị hạn khoảng 125,3ha;
- Hồ Khuổi Quật, thị trấn Lộc Bình: Diện tích có khả năng bị hạn khoảng 18,7ha.

3. Các biện pháp phòng chống hạn

3.1. Biện pháp phi công trình

a) Đối với sản xuất nông nghiệp

- UBND các xã, thị trấn, Xí nghiệp Khai thác công trình thủy lợi Lộc Bình xây dựng phương án chống hạn cụ thể cho địa bàn quản lý; tăng cường theo dõi diễn biến thời tiết trên các phương tiện thông tin đại chúng và dự báo của cơ quan Khí tượng thủy văn để kịp thời triển khai các giải pháp chống hạn thích hợp, giảm thiểu thiệt hại cho sản xuất do hạn hán gây ra.

- Rà soát, cập nhật cân đối nguồn nước, thường xuyên kiểm tra mực nước các hồ chứa để xây dựng kế hoạch sử dụng nước hợp lý, phù hợp với khả năng nguồn nước, trong đó ưu tiên nước cho sinh hoạt, nước uống cho gia súc, tưới cho cây trồng lâu năm có giá trị kinh tế cao và các hoạt động sản xuất công nghiệp khi hạn hán xảy ra.

- Trên cơ sở tính toán nguồn nước hiện có, hướng dẫn nhân dân sử dụng giống và bố trí các loại cây trồng hợp lý. Đối với các vùng trồng lúa đảm bảo

nguồn nước tưới suốt vụ thì chủ động tập trung thâm canh theo vùng để tiết kiệm nước; đối với diện tích không đảm bảo cho trồng lúa thì chuyển sang cây trồng khác có nhu cầu nước ít hơn và thời gian ngắn hơn so với trồng lúa; diện tích không có nước chủ động tạm dừng hoặc chuyển sang cây trồng có khả năng chịu hạn, nhu cầu sử dụng ít nước.

- Tăng cường công tác quản lý phân phối và sử dụng nguồn nước tiết kiệm (*áp dụng phương pháp tưới luân phiên, tưới tiết kiệm nước...*), hạn chế thất thoát nước, đồng thời có biện pháp chống thấm, giảm lượng nước rò rỉ đến mức thấp nhất. Tăng cường công tác kiểm tra, theo dõi tình hình hạn hán đến tận nơi sản xuất nhằm ứng phó kịp thời và giảm thiểu tối đa thiệt hại cho người sản xuất;

- Tuyên truyền hướng dẫn Nhân dân sử dụng nước tiết kiệm trong sinh hoạt và sản xuất, nâng cao nhận thức và thực hiện nghiêm túc phương án chống hạn ở các địa phương và các đơn vị cung cấp nước. Ngăn chặn kịp thời và xử lý nghiêm các trường hợp tự ý ngăn chặn, đắp, đào, xẻ kênh lấy nước không theo kế hoạch tưới.

- Khuyến khích áp dụng các công nghệ mới vào sản xuất nông nghiệp, tưới tiên tiến, tiết kiệm nước (*như tưới phun mưa, tưới nhỏ giọt...*) và triển khai nhân rộng các mô hình này.

- Căn cứ tình hình thực tế và dự báo của các cơ quan khí tượng, thủy văn để kịp thời điều chỉnh lịch mùa vụ, nuôi trồng thủy sản cho phù hợp.

- Phát động và huy động các lực lượng vũ trang, thanh niên tình nguyện tham gia phòng, chống hạn (*tuyên truyền cảnh báo hạn hán, nạo vét kênh mương, khơi thông dòng chảy, đắp đập tạm...*).

b) Đối với cấp nước cho sinh hoạt, công nghiệp

- UBND các xã, thị trấn phối hợp với đơn vị quản lý hồ chứa thủy lợi trên địa bàn tính toán, cân đối dành nước ưu tiên cho cấp nước sinh hoạt, công nghiệp cho đến hết năm 2023. Theo dõi, nắm bắt tình hình thiếu nước sinh hoạt, đề xuất các biện pháp cấp nước thích hợp.

- Các đơn vị cấp nước sinh hoạt có kế hoạch đảm bảo cấp nước sinh hoạt cho người dân, các khu vực sản xuất công nghiệp trên địa bàn quản lý khi hạn hán xảy ra.

- Tuyên truyền, vận động, khuyến khích các hộ dân đầu tư xây dựng các công trình cấp nước nhỏ lẻ phục vụ sinh hoạt, không để thiếu nước sinh hoạt và bùng phát dịch bệnh do hạn hán kéo dài.

- Tiếp tục triển khai thực hiện tốt kế hoạch phát triển rừng, bảo vệ rừng đầu nguồn và trồng rừng theo quy hoạch để tăng độ che phủ, tăng nguồn sinh thủy.

3.2. Biện pháp công trình

- Phát động và thực hiện thường xuyên phát dọn kênh mương phục vụ cho dẫn nước đến nơi sản xuất đạt hiệu quả tránh thất thoát, lãng phí.

- Chủ động xây dựng các phương án lắp đặt các trạm bơm dầu dã chiến tại vị trí các cống lấy nước để bơm nước từ dung tích chết của các hồ, ao; sông, suối kịp thời phục vụ sản xuất.

- Chủ động sử dụng nguồn kinh phí sự nghiệp địa phương sửa chữa các công trình thủy lợi bị hư hỏng do mưa lũ; nạo vét kênh mương, khơi thông dòng chảy và đắp đập tạm để trữ nước.

- Triển khai có hiệu quả chính sách hỗ trợ phát triển thủy lợi nhỏ, thủy lợi nội đồng và tưới tiên tiến, tiết kiệm nước theo Nghị quyết số 09/2019/NQ-HĐND ngày 10/12/2019 của Hội đồng nhân dân tỉnh.

4. Dự kiến nguồn kinh phí thực hiện

- Tổng kinh phí cần phục vụ chống hạn: **1.827** triệu đồng, trong đó:

+ Kinh phí sửa chữa, nạo vét kênh mương: 1.797,0 triệu đồng;

+ Kinh phí dự kiến phục vụ bơm chống hạn: 30,0 triệu đồng.

- Nguồn kinh phí: Ngân sách nhà nước và các nguồn hợp pháp khác theo quy định. Trong đó:

+ Ngân sách địa phương (tỉnh, huyện) cân đối: 297 triệu đồng.

+ Ngân sách đề nghị Trung ương hỗ trợ: 1.530 triệu đồng.

(Chi tiết có phụ lục kèm theo).

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

- Chủ trì chỉ đạo, hướng dẫn, đôn đốc các cơ quan, ban, ngành có liên quan, UBND các xã, thị trấn, Xí nghiệp Khai thác công trình thủy lợi Lộc Bình triển khai thực hiện Kế hoạch; tổng hợp báo cáo đề xuất UBND huyện giải quyết kịp thời các khó khăn vướng mắc trong quá trình tổ chức thực hiện.

- Thường xuyên theo dõi diễn biến thời tiết, nguồn nước, nhận định tình hình hạn hán, phổ biến đến các cấp chính quyền và người dân để chủ động ứng phó; xây dựng kế hoạch sản xuất vụ Đông Xuân phù hợp với khả năng nguồn nước; tổng hợp báo cáo chung toàn huyện về nguồn nước, kế hoạch chống hạn.

- Hướng dẫn các địa phương bố trí cơ cấu cây trồng phù hợp với điều kiện nguồn nước; xây dựng phương án sử dụng nước hợp lý để ứng phó hạn hán; phổ biến, tuyên truyền thực hiện tưới tiết kiệm, tưới tiên tiến cho cây trồng.

- Phối hợp với Xí nghiệp Khai thác công trình thủy lợi Lộc Bình quản lý chặt chẽ nguồn nước, đảm bảo tưới nước tưới phục vụ trong vùng công trình; đồng thời hỗ trợ các địa phương về nhân lực, kỹ thuật, nguồn nước để chống hạn.

2. Phòng Văn hóa và Thông tin; Trung tâm Văn hóa, Thể thao và Truyền thông: Tăng cường thông tin, truyền thông về tình hình hạn hán, thiếu nước, các biện pháp chỉ đạo ứng phó để cộng đồng biết và chủ động thực hiện tiết

kiệm nước; biểu dương, khuyến khích những cá nhân, tổ chức tích cực và sáng tạo trong ứng phó với hạn.

3. Phòng Tài chính - Kế hoạch: Chủ trì, phối hợp với các đơn vị có liên quan tham mưu, cân đối bố trí nguồn vốn để thực hiện hỗ trợ khắc phục hậu quả khi có hạn hán xảy ra. Hướng dẫn quản lý, sử dụng, thanh quyết toán nguồn vốn phòng chống hạn hán hiệu quả theo quy định hiện hành.

4. Xí nghiệp Khai thác công trình thủy lợi Lộc Bình

- Chủ động tu bổ, sửa chữa, nâng cấp các công trình bằng nguồn vốn sửa chữa hàng năm và có kế hoạch nạo vét hệ thống kênh mương, các cửa vào lấy nước theo phân cấp quản lý; các hồ chứa đang sửa chữa nếu đủ điều kiện an toàn phải tích nước hợp lý để thực hiện công tác chống hạn.

- Phối hợp với các địa phương trong triển khai phương án phòng, chống hạn hán, xác định cụ thể từng vùng có khả năng thiếu nước để có kế hoạch chống hạn và biện pháp cấp nước hợp lý; quản lý phân phối nước chặt chẽ và linh hoạt; tổ chức tưới hiệu quả và tiết kiệm nước.

- Chủ động sử dụng nguồn ngân sách cấp bù, miễn thủy lợi phí để thực hiện các giải pháp phòng, chống hạn hán.

- Tổ chức theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết, tình hình nguồn nước nhằm chủ động xử lý tình huống, kịp thời điều chỉnh kế hoạch cấp nước khi nguồn nước thay đổi, phục vụ tốt yêu cầu của sản xuất và đời sống nhân dân; thường xuyên báo cáo tình hình thực hiện về phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn để tổng hợp báo cáo UBND huyện theo quy định.

5. UBND các xã, thị trấn

- Thường xuyên theo dõi chặt chẽ thông tin dự báo khí tượng, thủy văn để vận hành tích nước các hồ chứa phù hợp, bảo đảm nước phục vụ sản xuất nông nghiệp và dân sinh, đồng thời phải bảo đảm an toàn tuyệt đối đập, hồ chứa nước.

- Xây dựng kế hoạch phòng, chống hạn hán, thiếu nước với các kịch bản về nguồn nước có khả năng xảy ra để kịp thời triển khai các giải pháp phù hợp.

- Phối hợp với Xí nghiệp Khai thác công trình thủy lợi Lộc Bình tổ chức kiểm kê nguồn nước từng công trình thủy lợi, khoanh vùng cụ thể các diện tích có nguy cơ bị hạn hán, thiếu nước, xây dựng kế hoạch tưới cụ thể cho từng vùng; bố trí cơ cấu sản xuất, mùa vụ, thời điểm xuống giống phù hợp, chuyển đổi cơ cấu cây trồng đối với những diện tích thiếu nước; sử dụng các giống cây trồng thích ứng với điều kiện hạn hán.

- Tận dụng tối đa nguồn nước tự nhiên còn lại sau mùa mưa từ ao, hồ, sông suối, mương rạch để cung cấp nước cho sản xuất Đông Xuân, tiết kiệm nguồn nước từ các hồ chứa thủy lợi để dành cung cấp cho vụ sản xuất; thực hiện tiết kiệm nước ngay từ đầu vụ Đông Xuân, có kế hoạch phân phối nước hợp lý để đảm bảo cung cấp nước đầy đủ cho các nhu cầu thiết yếu (sinh hoạt, chăn nuôi,

cây trồng có giá trị cao...), sản xuất nông nghiệp vụ Đông Xuân năm 2022 - 2023 và cả năm 2023.

- Triển khai đồng bộ các giải pháp chống hạn như: Nạo vét kênh mương, khơi thông dòng chảy, đắp đập tạm, bờ bao, đào ao, vét giếng, lấp đặt và vận hành các trạm bơm đã chiến để tận dụng nguồn nước phục vụ sản xuất; rà soát, khôi phục các công trình chống hạn đã có trước đây để sẵn sàng chống hạn.

- Thực hiện các giải pháp tưới tiên tiến, tiết kiệm nước cho cây trồng (*tưới theo quy trình “tưới khô xen kẽ”, nhỏ giọt, phun mưa...*); chủ động cắt giảm ít nhất 10% lượng nước tưới so với lúc bình thường.

- Tăng cường thông tin, tuyên truyền về tình hình thiếu nước, khô hạn để người dân biết và chủ động trong việc sử dụng nước tiết kiệm và tích cực phối hợp với các đơn vị quản lý, khai thác công trình thủy lợi điều tiết, sử dụng nước hiệu quả.

- Thường xuyên cập nhật về tình hình nguồn nước, hạn hán, và các hoạt động ứng phó, tổng hợp thiệt hại, đề xuất giải pháp chống hạn trên địa bàn gửi về phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn để tổng hợp, báo cáo UBND huyện xem xét, chỉ đạo.

6. Đề nghị các Tổ chức chính trị - xã hội tích cực bám sát địa bàn, vận động, hướng dẫn hội viên, đoàn viên thực hiện tốt các giải pháp sản xuất trong điều kiện hạn hán theo hướng dẫn của cơ quan chuyên môn để giành thắng lợi trong sản xuất, ổn định đời sống nhân dân.

UBND huyện yêu cầu Thủ trưởng các cơ quan, ban, ngành, đơn vị, Chủ tịch UBND các xã, thị trấn tích cực triển khai thực hiện Kế hoạch này; trong quá trình tổ chức thực hiện nếu có khó khăn, vướng mắc các cơ quan, đơn vị báo cáo về phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn để tổng hợp, báo cáo, đề xuất UBND huyện xem xét, chỉ đạo theo thẩm quyền./.

Nơi nhận:

- Sở Nông nghiệp và PTNT;
- TT Huyện ủy;
- TT HĐND huyện;
- CT, PCT UBND huyện;
- Các phòng, ban ngành, đoàn thể;
- UBND các xã, thị trấn;
- C, PCVP HĐND và UBND huyện;
- Lưu: VT, NNPTNT_(TB).

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Hoàng Hùng Cường